

גאווה פוליטית

מטרות:

1. הכרות עם ניכוס מחדש של מושגים שהקהילה הגאה בחרה לנכס לעצמה, מבושה לגאווה. (גי, קוויר)
2. האישי הוא הפוליטי, הכרת תביעת המושג כחלק מהמאבק הפמיניסטי, כניסיון לשבור את מעגל "הבושה" כל אחת בביתה ויצירת סולידריות משותפת.
3. גאווה היא דבר פוליטי.

נספחים:

- נספח א' - רשימת סיטואציות
- נספח ב' - נספחים לחלוקה לקבוצות - Reclaiming
- נספח ג' - קטע מתוך "כמו בת יענה" של עמליה זיו

עזרים:

קישור לשיר gold digger - kanye west

מהלך:

1. פתיחה - מה ניש
2. מכירה פומבית/בינגו של סיטואציות
בנספח א' כל חניך מקבל את נספח א' ומקבל מאה שקל מדומיינים. כל חניכה בקבוצה תקבל 3-4 דק לכתוב עבור כל סיטואציה מה הסכום שהייתה מוכנה לשלם כדי לא לעשות את מה שכתוב. ולהסביר כי בתום הזמן עבור סיטואציה מי שכתב את הסכום הנמוך ביותר הפסיד וקיבל אותה (בתיאוריה). שימו לב - על כל חניכה להשתמש בסכום זה בלבד ולא יותר.

דיון:

- מאילו סיטואציות רציתם להימנע כמה שיותר?
 - מדוע ניסיתם להימנע?
 - כמה השפעה יש על "מה יגידו" על חיינו ובאילו מובנים?
 - מה תפקידה של הבושה בחברה?
 - מתי נרצה להראות שאנחנו עושים "דווקא" למרות שיש משהו שלא מקובל/נהוג?
 - יש לכן דוגמאות לסיטואציות כאלה מהחיים שלכן? (שעשיתם דווקא למרות שמהו היה לא מקובל)
3. חלוקה ל3 קבוצות - ניכוס מחדש. כל קבוצה מקבלת נספח עם מידע על מושג אחר שעבר ניכוס מחדש - המושגים: nigger, queer ושרמוטה. על כל קבוצה לשאול את השאלות הבאות:
 - מה משמעות המושג המקורי?
 - כיצד משתמשים בו היום, ומי עושה שימוש בו היום?
 - למה להמשיך להשתמש במושג הזה ולא להמציא מושג חדש?
- נחזור למעגל וכל קבוצה תציג את המושג שהיא דיברה עליו.

4. המדריך.ה מקריא.ה את ההגדרה של ריקליימינג מויקיפדיה :
ריקליימינג - תהליך תרבותי שבו קבוצה מייחסת לעצמה מושגים או סממנים שהיו בעבר מוכוונים אליה בצורה מזלזלת.

דין:

- מי מכיר עוד דוגמאות לניכוס מחדש? (אפשר להציג את הדוגמאות של מחבקי עצים, cripple כלעג לנכים)
- מה גורם לתנועות פוליטיות/חברתיות לעשות ניכוס מחדש?
- כיצד בושה וגאווה משתלבים בניכוס מחדש?
- כיצד משפיע ניכוס מחדש של קבוצה על האדם פרטי?

5. האישי הוא הפוליטי – נתלה פלקט עם הביטוי

- מה הכוונה בביטוי?

אמור.י: (ניתן גם לחלק כקטע קריאה) קרול האניש (Carol Hanisch) הייתה פעילה בקבוצה New York Radical Women ודמות בולטת בתנועה הפמיניסטית. היא כתבה מאמר על החשיבות הפוליטית של קבוצות להעלאת תודעה פמיניסטית בפברואר 1969. האניש ביקשה להפריך את הרעיון שנושאים כמו מין, מראה חיצוני, הפלות, טיפול בילדים וחלוקת העבודה בין בני זוג הן רק בעיות אישיות, ללא משמעות או השלכות פוליטיות. היא רצתה להוכיח שאילו אינן בעיות אישיות אלא סוגיות חברתיות שנשים רבות מתמודדות איתן. היא עודדה נשים להתגבר על האשמה עצמית, לדון על הסוגיות הללו עם נשים אחרות, ולהתארגן באופן קולקטיבי נגד השליטה הגברית בחברה. האניש לא השתמשה בביטוי "האישי הוא הפוליטי" במסה, אך כתבה: **אחד הדברים הראשונים שאנו מגלות בתוך הקבוצות האלה, זה שבעיות אישיות הן בעיות פוליטיות. אין בשלב זה פתרונות אישיים. יש רק פעולה קולקטיבית עבור פתרון קולקטיבי.**

המאמר פורסם תחת הכותרת, "האישי הוא פוליטי", בספר: *Notes from the Second Year: Women's Liberation* ב-1970.

- מה הקשר בין זה לבין "ניכוס מחדש"?
- האם גאווה – "הקהילה הגאה" זה עניין פוליטי?

6. **כמו בת יענה / עמליה זיו**

דין:

- מי שמע בעבר את הטענות האלו נגד המושג גאווה?
- האם יש משהו בדברים האלה?
- האם עמליה טוענת שהסיבה לגאווה היא אישית או חברתית?
- איך הפגנת גאווה תורמת לפרט ברמה האישית, מה הקשר במקרה הזה בין האישי לפוליטי?

סיכום: גאווה היא הדרך שבה קבוצה או פרט מפגינים מחאה נגד מוסכמות חברתיות. אחת הדרכים לגאווה היא ע"י ניכוס מחדש של מושגים שנועדו לבייש. כשמדברים על גאווה ופוליטיקה מדברים פה על הפגנה של מחאה ברמה החברתית והפגנה של תקווה ברמה הפרטית.

נספח א' רשימת סיטואציות למכירה פומבית(לגזור- חשוב – אם יש רעיון יותר טוב לסיטואציה אפשר ורצוי לשנות):

<p>לצאת זכאית. במשפט על גניבה אבל כולם חושבים שאתה אשמה.</p>	<p>ללכת עם שפם של היטלר במשך שבוע</p>	<p>לגדל ציפורניים באורך מטר ולישאר איתן שנה</p>
<p>לכתוב בגוף ראשון עתידי עם יי במקום א' בדברים רשמיים לכל החיים</p>	<p>שיפורסם בפייסבוק כל פעם שהיה פורנו על המחשב שלך</p>	<p>אם אתה בדרי"כ מגלחת אז להפסיק / להיפך</p>
<p>לומר במשך חודשיים את כל מה שחושבים בראש</p>	<p>לעשות פלוץ כל פעם שיש צורך (לא משנה מי ליד)</p>	<p>להוסיף בשם באינסטוש "אני שונא כלבים, חתולים ותינוקות"</p>

נספח ב' – חלוקה לקבוצות

קבוצה א' – NIGGER

הקשיבו לשיר של קניה ווסט גולד דיגר :

https://www.youtube.com/watch?v=6vwNcNOTVzY&ab_channel=KanyeWest
VEVO

"כושי" ככינוי גזעני / מתוך ויקיפדיה

בעברית הישראלית לא שימש המונח "כושי" בתחילה ככינוי פוגעני. להיפך, בשנים קודמות אף שימש לעתים ככינוי חיבה לאדם כהה עור או ג'ינג'י (לדוגמה כושי רימון). מילים אחרות עשו שימוש בצבע העור ככינוי גנאי, דוגמת המונח "שווארצע" (יידיש: שחור). בחצי השני של המאה ה-20 הפכה המילה "כושי" לכינוי פוגעני, ולדעתו של רוביק רוזנטל היא "נחשבת למילה הגזענית הבוטה והמקוממת ביותר באוצר ביטויי הגזענות בשפה...". הדבר נבע בין השאר מהזהות שנוצרה בינו לבין המונחים באנגלית "Nigger"/"Nigga" (שהיו שנים רבות כינוי גנאי) ו-"Negro" (שהייתה פעם מילה תקינה, אולם בשנות ה-60 של המאה ה-20, עם הצלחת מאבק השחורים בארצות הברית לשוויון זכויות, הפך לכינוי לא מקובל). שינוי משמעותו של הכינוי "כושי" בא לידי ביטוי גם בתחום התרבות ובתחום הצרכנות: שיר הילדים "כושי כלב קט" נאסר לשידור בקול ישראל בשנות ה-50 של המאה ה-20, מחשש לפגיעה ביחסי ישראל עם מדינות אפריקה. שמה של הגבינה שיוצרה בישראל ונקראה "כושי" שונה ל"אוש"י, וגם שמו של קרמבו, שנקרא "כושי" בראשית הפצתו בארץ ישראל, שונה.

f 1.6M t 509.2K i 134.1K v 229.7K

HIPHOPDX

HOME NEWS SINGLES VIDEOS REVIEWS INTERVIEWS

Should White Hip Hop Fans Be Allowed To "Rap" The N-Word?

May 19, 2016 | 10:21 AM
by DX Staff

קבוצה ב' – קוויר

הגדרה למושג קוויר באנגלית מהמילון וובסטר :

Definition of queer

worthless,

questionable, suspicious

differing in some odd way from what is usual or normal eccentric,

unconventional: mildly insane : touched : absorbed, obsessed (sexually

attracted to members of the same sex : homosexual, gay : of, relating to, or

used by homosexuals : gay

מתוך המאמר של ארנה קזין מ'קוויר' ל'חורגת'

המילה קוויר, כנרדפת להומו וכינוי גנאי, הופיעה בתחילת המאה ה-19, ואילו קוויר כמוזר, כחורג מהנורמה ולא-קונבנציונלי, בלי קשר לנטייה מינית דווקא, הופיעה בראשית המאה ה-16.

...

התיאוריה של הקוויר מתארת את הכלכלה ואת המנגנונים של החריגות. היא מנסה לאתר את החורגים ואת המחריגים. אבל בניגוד גמור לתיאוריה הליברלית על אודות המיניות, היא אינה מבכה את החריגה ואת החריגות, והיא אינה מבקשת לרחם על החריגים, אלא מעלה אותם על נס. היא אינה רואה בהם יצורים חופשיים פחות מאלה הנמנים על הכלל - אלה השומרים על המסגרות הנתונות ונשמרים בתוכם.

ולכן, במיטבם, בני אדם עצמאיים וחופשיים הסוטים מן הכלל והיוצאים מהמסגרות שנקבעו להם אינם חריגים, אלא חורגים. האדם הקוויר הוא האדם החורג - באופן פעיל וללא לאות. הוא אינו החריג, בכוח אחרים ובלית ברירה. הוא אוהב את חריגותו וחותר תחתה כל הזמן.

גם באשר לדפוס הפעולה הרצוי, מתנגדת התיאוריה של החריגות לתיאוריה הליברלית של המיניות. התיאוריה של החריגות אינה מבקשת מהחברה להניח לחריגים - לאפשר להם לחיות בשלום מחוץ למסגרת שקבעה. בניגוד לגישה הליברלית, היא אינה מבקשת לאפשר להומואים ולסביות לעשות מה שהם רוצים בחדר המיטות, בתנאי שלא יעשו זאת בפרהסיה. היא מדברת בזכות החריגה אל מחוץ לחדר המיטות ואל תוך הפרהסיה. היא מבקשת להרוס את מנגנון החריגות - לנפץ את המחיצות ולהפוך את הכלל לעתיר חריגויות. היא מבקשת לעשות זאת כל הזמן, מכיוון שהמחיצות חוזרות ונבנות ואי אפשר לנוח.

...

נדמה לי שבמונחים חריגה וחריגות, בפועל לחרוג ובשמות חורג וחורגת, אפשר ליהנות מכמה עולמות: טעמו של הגנאי מורגש עדיין במילה חריגה אבל אינו משתלט עליה. המשמעויות הנלוות למילה חורג בעברית (כמו במקרים של אם חורגת ואח חורג) אינן סותרות את המשמעות הקווירית - היציאה מתוך המסגרות המשפחתיות הנורמטיביות - של חורג. בעיית הקורבנות והחולשה הקיימת כמוזר ובחריג נפתרת מכיוון שנעשה שימוש בצורה הפעילה של השורש בבניין פעל, בזמן הווה - חורג, חורגת והפעולה חריגה - ולא בצורתו הסבילה. כמו כן נשמרת הדינמיות. החריגה, בהגדרה, אינה מצב נייח, אלא נייד. אם החורג עוצר לרגע ומפסיק לחרוג, משמעות הדבר שהוא מקבל על עצמו את המסגרת שבה הוא נתון - בין אם זו המסגרת הגדולה של הנורמלי ובין אם זו המסגרת הקטנה יותר של הלא-נורמלי. ואילו הפוליטיקה של החריגה מבקשת לצאת ממסגרות ולשוב ולצאת מהן.

קבוצה ג' – מצעד השרמוטות

א. הגדרה למושג "שרמוטה מתוך ויקימילון:

מערבית: שְׂרָמוּטָה (שְׂרָמוּטָה), "סמרטוט", ובהשאלה "זונה". בעיני רוב דוברי הערבית, זוהי מילה בוטה והמונית. בעברית, השימוש הנפוץ ביותר בעבר (בערך עד שנות השמונים) היה ככינוי לאדם לא ישר, ובמשמעות משנה כשם נרדף לזונה או ככינוי גנאי חריף לאישה. החל מאמצע שנות השמונים מקובל גם ככינוי לאדם נצלן או עצלן. משמעות הגנאי לאישה המרבה לקיים יחסי מין עם גברים נותרה יציבה במשמעותה.

newsחדשות

מצעד "שרמוטות" בתל אביב: "אנחנו לא שקופות"

מאות נשים, וגם כמה עשרות גברים, הפגינו בעד חופש הבחירה של נשים להתלבש כרצונן, גם בלבוש חושפני, ונגד הגישה שטוענת כי הן מביאות עליהן הטרדות מיניות. "אי אפשר ללכת ברחוב היום מבלי להיות מוטרדת מינית באופן קבוע" גלעד מורג

כ-400 מפגינות, וגם כמה עשרות מפגינים, צעדו הערב (יום ה') בתל-אביב במסגרת "מצעד השרמוטות". לטענתם, אסור לשפוט אשה שלובשת בגדים חושפניים ולהאשימה כי היא מביאה על עצמה הטרדות מיניות ואונס. המפגינים, שצעדו מגן מאיר לכיכר רבין, קראו: "די נמאס, תאשימו את האנס", "לא אנחנו לא שקופות, את הסקסיזם בועטות". המפגינים משאן שלטים שעליהם נכתב: "שרמוטה גאה", "זה הגוף שלי, לא שלך", "אל תגידו לנו איך להתלבש, תגידו להם לא לאנוס".

המפגינות חושבות שזה לא עניינכם איך הן מתלבשות. צפו
אני מקווה שזה יזיז משהו בתפיסה המיושנת".

הרקע להפגנה הוא מקרה שאירע בקנדה ב-2011. שוטר קנדי העיר בכנס רשמי שעל מנת ששניים תישארה בטוחות ולא תהפוכנה לקורבנות, הן צריכות "לא להתלבש כמו שרמוטות". בעקבות זאת נערך מצעד מחאה דומה במדינה, ומאז התפשטה היוזמה למדינות נוספות בעולם, שבהן נערכות מצעדים דומים, כמו בריטניה.

[Read this article in English](#)

"אי אפשר ללכת ברחוב היום מבלי להיות מוטרדת מינית באופן קבוע", אמרה ל-ynet אחת המארגנות, נטע פרידמן. "בדרך כלל כשמישהי נאנסת יש נטייה טבעית להגיד 'רגע, היא שיתתה' או 'היא נהגה לשכב עם הרבה גברים'. הנטייה להאשים אותה ולא את הפוגע", הוסיפה פרידמן בת ה-19. "אנחנו באים לייחס מחדש את המשמעות 'שרמוטה', שהקונסוציה התפוך משלילית לחיובית, כמו שבעבר נעשה למושגים 'הומו' ו-'לסבית'".

בדף האירוע של הצעדה בפייסבוק קראו המארגנים לנשים לבוא "בבגדים חושפניים או שלא בבגדים חושפניים, בואו כפי שהייתן רוצות לבוא. אף אחד ואחת לא ישפוט אתכן".

להאשים את המטרדים. לא את הנשים (צילום: מוטי קמחי)

גם רבים ראו להרוץ, היה חם (צילום: מוטי קמחי)

כמו בת יענה / עמליה זיו

(חוקרת ישראלית בנושאים קווירים ופמיניסטיים. מרצה באוניברסיטת בן-גוריון ואוניברסיטת תל אביב). הופיע לראשונה בעיתון הזמן הוורוד.

אני יושבת ושוברת את הראש בנסיון להבין מדוע יש הומואים ולסביות (בנוסף ללא מעט סטרייטים) שכל כך קשה להם עם המושג גאווה. נכון, במסורת היהודית-נוצרית גאווה היא מונח שלילי (חטא הגאווה וכו'). אבל נדמה לי שלא רק בכך העניין. נדמה לי שהרתיעה מ"גאווה" מקורה בדיוק באותו היפוך סימטרי בין "גאווה" ל"בושה". כלומר שהקושי של מי שנרתעים מן המונח נובע מכך שהם שומעים בו את ההד של "תתביישו לכם".

או במילים אחרות, לומר שאתם גאים מזכיר לכם שיש מי שחושב שיש לכם במה להתבייש. אתם רוצים להיות אנשים רגילים, עם חיים רגילים, ולאנשים רגילים אין במה להתבייש ואין במה להתגאות. אני מזדהה עם הרצון הזה ואני מסכימה שבאופן עקרוני נטייה מינית לא צריכה להיות עניין לדיון, אלא צריכה להיות כמו כל נתון גופני או אישיות אחר. צריכה להיות. זהו החזון האוטופי שאנחנו שואפים אליו, אבל זה בהחלט לא המצב כיום. להעמיד פנים שזה המצב פירושו לנקוט באסטרטגיית בת היענה. גם אם נחזור ונשנן לעצמנו ולאחרים שאנחנו רגילים לגמרי, אלו שחושבים שיש לנו במה להתבייש לא בהכרח ישתכנעו. חלק מן הנרתעים ממושג הגאווה, טוענים שנכון יותר לשאוף לשלמות פנימית. בעיני שלמות עצמית היא דבר ראוי לקנאה, אבל בהקשר שלנו יש כאן הצעה נאיבית, ואפילו מסוכנת, ולפיה עבודה פנימית יכולה לבוא כתחליף למאבק חיצוני.

ובעניין המאבק, השאלה על מה הגאווה, מזכירה לי משפט שאני שומעת הרבה מפי נשים צעירות. המשפט "אני לא פמיניסטית". שני המשפטים מצביעים על העדר תודעה היסטורית. כשם שעבור רבים סטנוול הוא סוג של קלישאה ושלושים שנה הן המון זמן, כך אותן 'לא פמיניסטיות' שוכחות שנשים קיבלו זכות בחירה רק בשנות העשרים של המאה הנוכחית, וגם אז, לא בזכות טוב ליבם של הגברים אלא בזכות הסופרגייסטיות שהיו מוכנות לשבת בכלא ולשבות רעב. נשים שאומרות היום "אני לא פמיניסטית" מוחקות את ההיסטוריה הזאת ועיוורות לפני הרבות של הדיכוי הנשי שלא במהרה יעבור מן העולם. באופן דומה, לסביות והומואים שמסרבים להיות גאים לא רק מתעלמים מן הדיכוי ההומופובי אלא גם לוקחים חלק בהעלמתו. לעומת אסטרטגיית בת היענה, אני מאמינה בעיקרון המרקסיסטי שעל מנת להיאבק בדיכוי צריך קודם כל להכיר בו, כלומר לפתח תודעה פוליטית. זו המשמעות של הגיי ליבריישן. זו המשמעות של גאווה.

סטנוול - בר גייז בניו יורק שהתחילו בו ביוני 69 מהומות ועימותים עם המשטרה כמחאה על להטבפוניה ואלימות קבועה ומתמשכת מצידה. זוהי נחשבת לפעם הראשונה שבה הייתה התנגדות מאורגנת כנגד אפלייה שילטונית על בסיס זהות מינית ומגדרית.

סופרגייסטיות - תנועה בתחילת המאה הקודמת שלחמה עבור זכות ההצבעה לנשים.

עקרון מרקסיסטי - הבנה שמאבק בדיכוי קשור בשינוי המעמדות והמבנים החברתיים